

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜR ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A vadházasságok korlátozása.

A belügyminiszterium a statisztikai hivatal jelentése alapján megállapította, hogy a vadházások főleg a kiskorúak közül kerülnek ki. Ez arra indította a belügyminisztert, hogy egy nagyon életrevaló, üdvös rendeletet intézett az árvaszékekhez, melyben felhívja őket, hogy a szülők és gyámok útján hasanak oda, hogy a kiskorúak összeállítását, amint a vadházasságot nevezik, megakadályozzák. Felhatalmazza a rendeletben a miniszter az árvaszékeket, hogy szükség esetén úgy a szülőket, mint a gyámokat büntetéssel sújthassák, szükség esetén a szülőktől a szülői jogok gyakorlását elvonhassák.

A belügyminiszternek ezen rendelete tulajdonképpen csak kiegészítése a gyámi törvény 22. szakaszának, amely kimondja, hogy az atyai vagy gyámi hatalom elvonható azon esetben, ha az apa vagy gyám a kiskorú gyermek, illetve gyámolt nevelését elhanyagolja vagy erkölcsét veszélyezteti. A gyámi törvény ez utóbbi rendelkezését magyarázza meg a miniszter legújabb rendelete, amely arra oktatja ki az árvaszéket, hogy az apa vagy gyám a kiskorú erkölcsét azzal is veszélyezteti, ha megengedi, illetve eltűri azt, hogy az vadházasságra lépjen.

E rendelet kibocsájtása alkalmával felmerült az az eszme is, hogy lehetne-e módozatot találni arra is, hogy a nagyszámú levő nagykorúak vadházasságát a jövőre nézve legalább némileg csökkentessék. A sokat emlegetett gazdasági okot, amely a házasság kötéséhez szükséges iratok beszerzésének költségességében áll, már rég elhárította a belügyminiszter azzal, hogy szegénységi bizonyítvány alapján bélyegmentességet engedélyezett ezekre az iratokra. A vadházasságok csökkentésének nagy akadályai az egyházi hatóságok, amelyek nemcsak hogy ragaszkodnak a legjelentéktelenebb formalitásokhoz is, de még az egyházi szertartásért járó díjat is megkövetelik mindenkitől és tekintettel arra, hogy a vadházasság

ugyszólván csakis a szegényebb néposztálynál harapódzik el, nem lehet csodálkozni azon, hogy ezek semhogy az iratok beszerzése után még fizessenek az egyházi hatóságoknak az esketési szertartásért, inkább az egyszerűbb, de minden tekintetben kártékony vadházasságot választják.

Szóval a vadházasság elleni küzdelemben elsősorban az egyházi hatóságoknak kell nagyobb előzékenységet kifejteniök a házasulandók részére és csak akkor várható némi eredmény. Igaz ugyan, hogy az egyházi szertartás nem kötelező, de közismert jelenség az, hogy a szegény néposztály, a vadházások zöme, sokkal jobban ragaszkodik az egyházi esketéshez, mint a polgári anyakönyvhöz.

Ezen a társadalmi betegségen segítettő, egy fővárosi ügyvéd nagyon humánus akciót indított. Felhívást intézett a fővárosi iskolák igazgatóihoz, hogy a gyermekek útján juttassák a szülők tudomására, hogy a vadházasságban élő szülőknek teljesen díjtalanul beszerzi a házasságkötéshez szükséges iratokat és így lehetővé teszi azt, hogy a vadházasságban élők törvényes házasságra lépjenek. Vállalkozásában, mely járt ugyan már némi eredménnyel, őt is épen a fennemlített körülmény akadályozza. A felek ugyanis ragaszkodnak az egyházi esküvőhöz, s miután ez költségbe kerül, mit nem hajlandók fizetni, ezeknél az akció meddő marad. Sok szó fér természetesen ahhoz is, hogy a házasságkötéshez szükséges iratok beszerzése hosszú időt igényel. Kilenc-tíz bizonyítvány szükséges egy házasságkötéshez, amelyet csaknem ugyanannyi hatóság állít ki. Ezen a bajon azonban segíteni fog a közigazgatásunk reformjával kapcsolatos anyakönyvi reform.

A kolera elleni védekezés.

Az utóbbi évek kolerajárványai élénken mutatták, hogy a kolera mindenütt a nagy folyók mentén terjed. Megyénk, mely három oldalról nagy folyóktól van körülvéve és határolva, a kolerajárvány veszedelmének erősen

ki van téve. Most, hogy Szerbiában a kolera újra felütötte fejét s az érintkezés megyénk és Szerbia között meglehetősen élénk, a kolerajárvány behurcolásának veszedelme az összes óvintézkedéseket s a járvány behurcolása és elterjedése ellen irányuló védekezést indokoltá és aktuálissá teszi.

Ma már az orvosok a kolera vibriók élettanával teljesen tisztában vannak, a fertőzés útját ismerik, a védekezés teljes sikerrel vihető keresztül ott, ahol a közönség részéről megértést, jóindulatot és támogatást remélhetünk. Ezen jóindulat és támogatás felkeltését óhajtja ezen cikk szolgáltni.

Megyénkben eddig egy koleraeset fordult elő (Titelen), mely halálos kimenetelű volt. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy az illető hajósemer, három héten belül fertőzött területen nem járt s fertőzött területről érkezett egyénekkel sem érintkezett, egyedüli módja a fertőzés lehetőségének az volt, hogy az illető Szerbiából behozott szilva élvezete folytán fertőzte magát. A vele érintkezett összes egyének ürüléke megvizsgálatván, kiderült, hogy két nő ürüléke virulens kolera vibriókat tartalmaz, dacára annak, hogy mindkettő teljes egészségnak örvend. Mindkét nő mindaddig, míg ürülékei ily virulens vibriókat tartalmaznak, vesztézára alá van helyezve. Idáig tart a hatóság és az orvosok intézkedése. S most következnek az, amit a közönségtől várunk.

Ha már valaki fertőződött, ne állja útját a nyomozásnak, hogy kikkel érintkezett és kiket fertőzhetett meg. Bár elismerem, hogy ez az illetőnek már nem igen használhat, de használhat környezetének és megakadályozhatja a járvány esetleges tovább terjedését. Akik vele érintkeznek, még ha teljes egészségben vannak is, jelentkezzenek maguktól s vessék magukat alá az orvosi megfigyelésnek.

Tekintsük a két nőt, akik a koleraival szemben immunisnak látszanak, bár ürülékük az életképes vibriók tömegétől hemzseg. Ezeknek az elszigetelése talán még fontosabb, mint magáé a betegé. Mert a betegtől, kinek mintegy homlokára van írva, hogy koleras, hogy fertőzőképes, mindenki óvakodhatik, a vele való érintkezés veszélyét ismeri s így ha az érintkezést el nem kerülheti, kellő óvatossággal és elővigyázatossággal teszi. De ez a két baktérium hordozó, aki ép olyan fertőzőképes, környezetére ép olyan veszélyes, mint a koleraiban megbetegedett, környezetének nagyobb veszedelmére van, mert nem is sejtik, nem is sejtetik a veszélyt.

Ezen bacillus hordozóknak a külvilágtól való elszigetelése az illetőkre nézve esetleg anyagi kárt, vagy legalább is kellemetlenséget jelent. De mi ez a kellemetlenség, mi ez a kár ahhoz az óriási veszedelemhez képest,

amit ők közvetlen környezetükre, embertársaikra nézve jelentenek. Mert hiszen elég, ha abból az ürüleből egy csepp is valamely kutba szivárog, hogy ott a vibrók megsokasodva és kifejlődve a kutat használókat mind megfertőzzék. Mert hiszen elég, ha abból az ürüleből minden falu végén megtalálható pocsolgyába valami jusson, ott megsaporodva és kifejlődve legyek, szunyogok és vízi szárnyasok által az egész falut és környékét megfertőzheti. Ha tehát a nagyközönség, midőn kutatjuk, hogy a kolerás beteg kivel érintkezett, a hatóság kutatását eltitkolással nem nehezíti és hiúsítja, hanem önkéntes jelentkezéssel a bacillus hordozók kikutatását lehetővé teszi s a bacillus hordozók elszigetelésével járó a veszélyhez képest aránytalanul kis kellemetlenséget és kárt elviseli, úgy minden esetben sikeres lesz a hatóság védekezése.

Dr. Donhoffer Szilárd,
zombori járási orvos.

ARENA MOZI

A városi palota megnyitója

SZERDÁN és CSÜTÖRTÖKÖN

APJA FIA.

Bolhózat 2 felvonásban. Irtá Desvallieres.

A MORMON SZERELME. Dráma.

KIRÁNDULÁS DAUPHINÉBA. Színes.

A VÉRES ÉJ. Dráma. 100—1

AZ OLLÁR CSOPORT. Varieté.

PALI BILLIÁRDOZIK. Humoros.

Jegyek előre válthatók az előadás napján d. e. 11—12-ig és d. u. 4—6-ig.

KEZDETE FÉL 9 ÓRAKOR.

H I R E K.

A király születésnapja. Öfelsége tegnap töltötte be életének 83. évét. Városunk méltó kegyelettel ünnepelte az évfordulót. A róm. kat., a gör. kel. és az izr. egyházak ünnepi miséket tartottak, melyen úgy a polgári és katonai hatóságok, valamint az összes egyesületek teljes számban képviseltették magukat.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Pataky Lajos m. kir. 6. honvédegyalozezredbeli főhadnagyot Ujvidékre m. kir. pénzügyőri biztossá nevezte ki.

Uj posta-távíró főnök Ujvidéken. A kereskedelemügyi miniszter Bruckner Lajos budapesti posta-távíró főtitkár Ujvidékre posta-távíró főnökké nevezte ki.

Önálló működési kör. Az igazságügyminiszter dr. Viktor István zombori kir. törvényszéki jegyzőt önálló működési körrel ruházta fel.

A közegészségügy egyöntetű szervezése. Az egyes törvényhatóságok a közegészségügyüket teljesen önállóan intézik. Ez sok anomáliára vezet különösen nálunk, hol a megyei törvényhatóság mellett még négy városi törvényhatóság is van, s mindegyik jelentését csak a saját felettes hatóságával, a belügyminiszterrel közli, míg a szomszédos törvényhatóság az eddigi rendszer mellett nem értesült még a társtörvényhatóságnál esetleg járvány — vagy szörvényszerűen fellépő fertőző betegségekről sem. Bács-Bodrog vármegye alispánja, hogy az ilyen anomáliáknak

elejét vegye, átírt a megyében levő városok polgármestereihez, hogy a fertőző betegségek elleni védekezés terén a megyével egyöntetű eljárásra lépjenek s ennek megbeszélése végett meghívja a városi törvényhatóságok polgármestereit. Alispánunk egyébként a közegészségügy terén több üdvös intézkedést léptetett már eddig is életbe. Így elrendelte, hogy ezentul a községek az előforduló ragályos betegségeket ne csak az illetékes főszolgabíróknak, hanem a szomszédos városi törvényhatóságoknak és a megyei tisztii főorvosnak is jelentsék, amivel előmozdítja az alispán a ragályos betegségek elleni védekezést. — Petróc községben már évek óta minden évben felüti fejét a tifuszjárvány. Az alispán elrendelte, hogy az ujvidéki járási orvos a helyszínén fürkészsze és kutassa ki ezen évek óta megismétlődő tifuszjárvány okait.

Esküvő. Szárich Géza, zentai polgármester ma esküszik örök hűséget özv. Dala Károlyné urnőnek a szegedi róm. kath. templomban.

Beiratás. A Zomborban fennálló Bácsmezei Női pariskolába az 1913—14. tanévre iratkozni szeptember hó 1., 2., 3-án d. e. 8—12 ig a zomboriaknak, 4. és 5-én pedig a vidékieknek lehet. Még három tandíjmentes hely elnyerhető. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az iskola vezetője Lackner Emilia tanítónő, Deák Ferenc-körút 22. sz. (Husvéth-ház.)

A palicsfürdői móka. A Szabadkán megjelenő „Bácsmezei Napló” című lap bántó tartalmu cikket közölt báró Vojnits Sándor, a munkapárt alelnökének családjáról. A szabadkai lap cikkében azt írta meg, hogy báró Vojnits Sándor Palicson időző családjára a kávéházban „bántó tréfákkal molesztálta a közönséget”. Az eset, amit csak ferditésekkel és rosszindulattal lehetett félremagyarázni, a maga valóságában a következőképp történt:

Báró Vojnits Sándor családja és több huszártiszt társaságában az egyik kávéházban ült. A társaságban levő Hunkár nevű huszárönkéntes papírhüvelyt fújt el az asztalról, amely a szomszéd asztalhoz repült. Ezt a jelentéktelen incidenst fujta fel a vidéki lap és ennek a kapesán tett bántó megjegyzéseket báró Vojnits Sándor, a munkapárt egyik alelnökének családjáról. Báró Vojnits Sándor a cikk megjelenése után Kammerer huszárőrnagy és Puskás István honvédszázados utján provokáltatta a Bácsmezei Napló felelős szerkesztőjét. A szerkesztő távollétében Vukov Lukács hírlapíró vállalta a cikkért a felelősséget. Az aflérral kapcsolatban különben báró Vojnits Sándor Palicsról a következőkben nyilatkozik:

— A cikkre vonatkozólag tudatom, hogy itt lent a felelősséget vállaló Vukov hírlapíró egy tartalékos tiszt a kávéházban nyilvánosan megvert. Vukov elégtételt kért a tiszttől, amit ez megtagadott az ezred tisztikar helyeslése mellett. Ismétlem, családomban semmiféle aflérja nem volt. Mindössze annyi történt, hogy a társaságunkban levő Hunkár huszárönkéntes pár papírdarabot az asztalunkról elfújt. Ez azonban senkit sem bántott meg a kávéházban ülő vendégek közül.

A Bácsmezei Napló különben nyilatkozatot tesz közzé, amelyben kijelenti, hogy báró Vojnitsot, sem családját sérteni nem akarta.

Eljegyzés. Kovács Birkás Andor, munkásbiztosító pénztári kezelőtiszt, augusztus 16-án, szombaton tartotta eljegyzését Link Emmával, Link József magyar államvasuti pályafelügyelő leányával.

Pályázat a kaszinó sörccsarnokára. A zombori polgári kaszinó az Erzsébet-köruton levő telkén egy sörccsarnokot épít s azt ez évi november hó 1-től kezdve bérbe adja. Akik erre pályázni kívánnak, azokat kéri a kaszinó, hogy zárt ajánlataikat szeptember hó 20-ig benyújtani sziveskedjenek. A bérlet feltételei a kaszinó igazgatójánál, Steiner Lajosnál megtekinthetők.

Meghívó. A bácsbodrogrvármegyei jegyzői egylet Zomborban 1913. augusztus 30-án d. e. 10 órakor rendes évi közgyűlést tart.

Halálozás. Róth Mózes zombori járásbírói irodatiszt e hó 9-én Baján a közkórházban elhunyt. Ezelőtt vagy 3 hónappal szél ütötte a szorgalmas tisztviselőt, így hozzátartozói a bajai közkórházban, szülővárosában helyezték el. Az élet tragikuma, hogy az idén 40 éves szolgálat után akart nyugalomba vonulni. Tényleg megkapta az örökös nyugalmat. Temetése folyó hó 10-én nagy részvét mellett ment végbe Baján.

Zászlószentelés. A magyarkanisai gazdasági legényegylet szeptember 4-én zászlószentelési ünnepséget rendez, mely nagyszabásúnak ígérkezik. A zászlóanyai tisztet Rudits Ignác né vállalta.

A beirások a zombori Krump-féle magán polgári leányiskolában szeptember hó 1-én kezdődnek naponként d. e. 9 órától. A beirások megkezdése előtt, d. e. 8 órakor lesznek a javító vizsgálatok. Akik az elemi iskola 5. osztályát végezték, a polgári iskola 2. osztályába, akik az elemi iskola 6. osztályát végezték, a polgári iskola 3. osztályába iratkozhatnak, ha a megfelelő felvételi vizsgát leteszik. A felvételi vizsga díjmentes. Felvilágosítással szívesen szolgál az iskola igazgatója.

A zombori nyári vásár. Zombor sz. kir. város rendőrkapitányi hivatala közhírré teszi, hogy az itteni nyári országos vásár folyó évi augusztus hó 24-én és 25-én fog megtartatni. Ezen országos vásárra veszményes helyről szabályszerű marhalevéllel ellátott bármiféle haszonállat felhajtható, de a vásár kezdete, vagyis reggel 4 óra előtt a vásártérre állatokat felhajtani tilos. A vásár kezdete reggeli 4 óra s azon iparosok és kereskedők, kik a vásár kezdete előtt legalább 1 órával sátor fel nem állítottak, nem az iparigazolvány, hanem az érkezés sorrendjében az utolsó sátor után sorakozhatnak. Vidékiek a vásár napját megelőző délután 5 órakor áruikat már lerakhatják.

Adai kisbicska. Mihalik György adai lakos a vásárban Dukai Sándor borosátrában összeveszett Csuri Péterné fesőhegyi lakosnővel s egymást ütlegettek pusztá kézzel, s már úgy látszott az asszony lesz az erősebb, amikor Mihalik kirántotta zsebéből az adai kisbicskát s azzal kézenszurta az asszonyt. — A csendőrök mindkettőt feljementették.

Halálbál Hercegszántón. Hercegszántó községben a napokban volt a nagybaldogasszonyi nyári bucsu, azonkívül Ródás Jakab vendéglős tartotta meg emeletes szállodájának megnyitási ünnepélyét nagy táncmulatsággal egybekötve. Javában folyt a bál, amikor az épület padlója óriási robajjal beszakadt és a táncoló párok aláültek a törmelékekkel a szálloda pincéjébe. Nyolcan súlyosan, hárman pedig könnyebb természetű sérüléseket szenvedtek. A sebesülteket a bajai közkórházba szállították kocsin, ahol az orvosok ápolás alá vették őket.

Besurranó tolvaj. Még július 17-én történt, hogy valaki Mandl Andrásné vajszkai I. fűzerületében a fiókból kiemelt 17 koronát. Hosszas nyomozás után most fogta el a 18 éves Tamási András vajszkai legény személyében. A lapott pénzből már csak 3 koronát találtak nála, a többi elmulatta a bogyáni bucsun. Az eljárást megindították ellene.

Csalás. Kőrmönfont csalásokkal szerzett pénzt magának Haumann Mihály bácsordasi lakos. Mint lókupec, lovak vásárlásánál 50—60 koronát a vételárból mindig visszatartott magának a marhalevél átadásáig. Csak hogy mikorra az eladók a marhajárlatot címére utánvéttel elküldték, azt sohasem váltotta ki. Ment az üzlet ily formán szépen mindaddig, míg csendőrségünk rá nem jött. Letaróztatásakor 2 járulat nélküli lovat találtak nála. Az eljárás ellene megindult.

Bikát ingerelt. Csonoplyán egy közeli tanyán kukorica-szárral ingerelte a bikáját Petkovits Félix. A bika megdühödött, felülkelt Petkovitsot és majd agyon taposta. A fia szabadította ki.

A földszinten mulattak, az emeleten betörték. Szabadkán Matievics Miklós főtéri vendéglőjében pénteken este a nagyszámú vendégek hangos mulatozással ünnepelték Nagy Boldogasszony ünnepét. Mialatt a vendéglős egész családja és személyzete az üzlet nagy forgalmát bonyolította, kilenc óra körül eddig ismeretlen tettes behatolt a vendéglős emeleti lakásába és a hálószobában levő értéktárgyak megőrzésére használt szekrényt feltörve, abból 1200 korona készpénzt és több ezer korona értékű ékszert ellopott. A tettest a rendőrség ország-szerte körözteti.

Művészet — Irodalom.

Allatkerti mesedélutánok a budapesti gyermekek legújabb mulatságai s különösen Faragó Jenő tréfás, vidám meséi, versei vonzzák a gyermekereget. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás, legújabb augusztus 17-iki számában közli ezek legkedvesebbikét, a Majmi az allatkertben című verses mesét. Ugyane számba irtak még verset Benedek Elek, elbeszélést Zsirkay János és Zsoldos László, Sebők Zsigmond folytatja Misi és Feri című pompás regényét, Bér Dezső mulatságos rajzot ad, Zsiga bácsi legújabb mókáját közli. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A vadászatról.

(Folytatás.)

Olcsobb és másfajta puskákat is lehet beszerezni s aki irántuk érdeklődik, hozasson magának árjegyzéket válogatás céljából.

Nem árt ha egyetmást elmondok valamely fegyver lökepeségének elbírálásáról is. A belövés sörétes Preuss-féle lőlapokon történik; ilyeneket 100 darabonként 5—6 koronáért kaphatni Neumannnál, Németországban Neudammán. A kör átmérője 75 cm., középköre 35 cm.; a belövés 35 méterről (50 lépés) történik.

A terítés egyenletes legyen; pl. a 16 kalibernél legjobb 14-es (2¼ mm.) söréttel (520 szem) belőni; legalább 5 lövést kell tenni. A 12-es (2½ mm.) söréttől 28 grammot vegyünk (320 szem). A fegyver homokvankoson feküdjék. A fő egyenletes terítés és jó átütés! — kevesebb lőpor több % terítést ad, több lőpor jobb átütést. Gothard Sándor erről a Vadászlapon 1912. évi 19. számában igen szép ismertetést közölt. De annyi bizonyos, hogy a belövéshez is gyakorlat kell. Németországban speciális belövési állomások vannak; Halenseben a „Deutsche Versuchsanstalt für Handfeuerwaffen”. Belövési díj 10 márka. — Továbbá Versuchstation der „Deutschen Jägerzeitung” Neudamm. Egy fajta sörétre és lőporra a belövés 750 márka, további változatokért egyenként 5 márka.

Dotzauer Károly saját fegyvereit a budapesti polgári lövöldében lövi be, Gothard Kerényen. Ugy tudom, hogy Magyarországon nincsen belövési állomás.

Egy rendes, normális fegyver belövési százaléka legyen legalább 60% egyenletes terítés mellett. A 70% már „hervorragend”, 75% „hervorragend übertreffend”, azontul excellent. Azonban nem minden lövés ilyen. A fegyverkereskedők által prezentált lövegek is megbízhatatlanok, mert a lövések egyenlőtlenek.

A lőporokról. Fekete lőporunk jó; a

gyérfüstű (füstelen) rossz; ez az általános vélemény, mert lomha, nehezen gyullik. Magyar lőporról nem tudok. Az osztrák fekete lőpor neve Jagd u. Scheibepulver N. 2. (¼ kilo 2 kor. 22 fil.) A gyérfüstű Rauchloses Jagd u. Scheibepulver N. 1. (¼ kilo 7 kor.)

Gothard szerint legjobb a német Rotweiler-Pulver, Marke Weidmannsteil és Rotweiler-Spécial, mert ennek a lőpornak gáznomása robbanásakor alacsony, kezdősebessége rendkívüli nagy, szórása tökéletes. Külföldi lőport csak patronokban kapni.

Aki jobban érdeklődik ez iránt, kérjen árjegyzéket: Wien, I. Petersplatz N. 4. „Verkauf ausländischer Schiesmittel”. Ugyanott Preistarif für die Jagdpatronen des k. u. k. Ararialverlages.

Sörétek. Senki se vegyen külföldi söréteket; ne csapassuk be magunkat villachi, bleiberger vagy angol Lätare gyártmányokkal. Csak kemény söréttel löjünk. Magyar söréteket Selmeczy Miklós gyárt Losoncon. (Első magyar sörétyár.) Kis mennyiségben nem árusít s ezért a vadász a kereskedőnél követelje a magyar gyártmányu söréteket; minden számkocsán rajt van a magyar gyár címe vörös betűkkel. Rá kell kényszeríteni a kereskedőket a kitűnő magyar sörét eladására, mert minősége elsőrangú. A 14-es sörét 2·16 mm., a 12-es 2·60 mm., a 10-es 3·04 mm., a 8-as 3·48 mm., a 6-os 3·92 mm., a 4-es 4·36 mm.

Patronok. Olcsóbb ejector nélküli fegyverekhez, fekete lőporhoz olcsó töltényeket lehet venni. Ejectoros, finomabb fegyverekhez, füstnélküli lőporhoz csak jó minőségű és keskeny peremű patronokat vegyünk, mert különben az ejector nem működik jól.

Végig próbálva a patronokat, két minőségű vált be, a haslochi „Jagdkönig” és a Hitenberg „Jagdpatrone” Spezial-Zündung für rauchloses Pulver. Az angol Eley patronokat joggal dicsérik. Az előbbiekből 3—4-szer lehet az ember, amíg szertefoszlik, olyan erős a kartonpapírjuk. Aki osztrák füsttelen lőport használ, fentieket többször is használhatja olcsó puskában.

A Jagdpatrone, Spezialzündung etc. már azért is jó, mert gyújtása igen jó, s aki még egyszer megtölti, ejector nélküli puskában, a gyújtóját megújítva, bátran 2—3-szor használhatja nyári vadászatokon, pláne fekete lőporral.

A legideálisabb azonban a haslochi „Jagdkönig” patronja; kartonja páratlanul erős és gyújtása mesés, mert fillér nagyságu gyújtója van.

A hirtenbergi Jagdpatrone, mit Spezialzündung ára: 16 kaliber, 65 mm. hosszú, keskeny szegélyzettel, 100 drb 5 kor. 20 fil. (Budapest, Dotzauer Károly IV. Kossuth Lajos-utca 17. sz.) Gyújtó: 250 drb 2 kor. 50 fil., 1000 drb 9 kor. 80 fil. (Zubek Bertalan Budapest IV. Múzeumkörut 29. sz.)

A haslochi Jagdköniget csak lőporral töltve kapni, üres patronokat nem voltam képes beszerezni. 100 drb lőporral töltve 16-os, sörét nélkül 15 kor., söréttel 19 kor. A gyújtásuk remek, a gyújtó filléres nagyságu, 300 drb 3 márka 60 pf., 1000 drb 12 márka, neve: Walbinger's Patentzündung. D. R. P. Kapható Nürnbergben, Walbinger et Meuschelnél.

Kész patronok, a **legjobb gyérfüstű lőporral** töltve: Rotweiler-Pulver **Weidmannsheil**; 16-os kaliber 65 mm. hosszú 1·9 gr. lőporral 100 drb 17 kor. 42 fil. (Bécsben I. Petersplatz 4. = 16 kor. 13 fil.) Rottweiler-Pulver, Spezial schwarze. Hülse 65 mm.,

100 drb 15·26 kor. Ugyanott. (Lehet olcsóbban is kapni.) Zubek is beszerzi; ez is 1·9 gr. lőporral van töltve.

Töltés. Legjobb a gyári töltés, a legponosabb és a legegyszerűsebb. Lehet csakis lőporral töltött hüvelyeket hozatni s otthon tetszésszerűen söréttel megtölteni.

Aki önmaga tölti otthon a patronokat, a füstös lőport mércével mérheti, de a gyérfüstűt csak jó mérleggel mérje. Egy lőpor és sörétmérleg ára 16-os kaliberhez, gram mértékre szabályozva, 30 fillér. Mérleg súlykészlettel 2 kor. (Zubek, Budapest.)

A lőporfojtás álljon fagygyúszófojtásból, kétoldalt kátránylappal. Jó és nem drága: „Best felt Wodding for breech Loading cartridges, London. 16-os kaliber 11 mm., fehér vagy rózsaszínű. Zubeknél kapható; van aki külön felül, alul 2 mm. kátrányos lemezeket használ. (1000 drb 1 kor. 20 fil., 500 drb 60 fil.)

A **sörétfojtás** fehér kártyapapírosból legyen; 16 kaliberben 500 drb 40 fil. (Zubek), sörétszámokkal 1000 drb 1 kor. 50 fil.

Akinek ez drága, olcsóbb papírosfojtásokat használhat.

Mennyi legyen a puskapor és mennyi a sörét a töltésben? Gun szerint: fekete lőpornál 16-os kalibernél nyáron 4¼ gr., télen 4¾ gr. és hatszor annyi sörét. Mások szerint 4 gr. lőpor + 28 gram sörét, télen 4½ gr. + 30 gr. sörét. Az osztrák gyérfüstű lőpor aránya 2·25 gr. lőpor + 30 gr. sörét, télen 2·40 gr. + 30 gr. sörét; hivatalos előírás szerint háromféle töltést ajánlanak: 2·30 gr. lőpor + 28 gr. sörét, 2·40 : 30, 2·50 : 32 gr. sörét. A rotweileri lőporból csak 1·9 gr.-ot vesznek. Haslochi lőporból 2·10 gr. (16-os kaliberhez). (Schultze lőporból 2·33 gr., E. C. angol lőporból 1·81 gr., Müllerite belga 1·9 gr., Normal svéd 1·6 gr.)

Gothard szerint modern puskából szeptembertől decemberig 10-es söréttel, azontul 8-assal löjünk fogolyra, fácánra, nyulra, kacsára stb.

Mások szerint: nyulra összel 7—8-as, télen 5—6-os söréttel; fácánra 10-es söréttel; fogolyra eleinte 14, később 12, végül 10-es söréttel; fűrjre 14-es söréttel; szalonkára 12-es söréttel; vízi vadra 10-es, később 6-os söréttel.

A világ legjobb **fojtás-gépe** (becsavarógép) 16-os kaliberhez a Herkules-gép (ára 28 K 25 f.); kisebb igényeknek kisebb gépek 2·50—4·50-ig. (Zubek, Budapest.)

Gyutacsoló gép. 16-os kaliber, kisebb gyutacsokra 2 kor. 75 fil. Walbinger gyutacsokra, Atlas 2 M. 90 Pf. Nürnberg, Walbinger & Meuschelnél.

Olajak. Legjobb a Jura-olaj, különösen ejectorokhoz. Nagy üveg 2 kor. 50 fil., kis üveg 1 kor. (Zubek).

Rozsda elleni olajok, hangzatos néven árultatnak, egyik sem válik be. Legújában Stankowsky József gyógyszerész Deményháza, állított össze valamilyen olajat, tudományos alapon.

Börimpregnáló szerek: Stader-féle Marsolaj, Pat és Kratzer Wien, VII/2. — **Börkonzerváló szerek:** Dr. Hugó Arnstein, Fabrik Chemische Präparate, Wien, XIII/4.

S legvégül, aki nem tanul meg löni és nem tud löni, hiába veszi hasznát főtieknek, sohasem lesz belőle vadász, hanem csak puskás, — tehát sok gyakorlattal meg kell tanulni löni. **Nimród.**

SPORT.

Rovatvezető: Schmidt L. József.

Footballmérkőzés. Augusztus 17. Zombori Sport Egylet — Eszéki „Hrvatszki Szokol” 2 : 1 (félidő 2 : 0).

Ismét egy diadal... Fokról fokra fejlődik csapatunk. De... el kell ismernünk azt, hogy a Szokol jobb volt nálunk, többet produkált; nem technikai tudásával, hanem bámulatos fürgeségével imponált. A mi játékosaink passra törekszenek, osztják, adják a labdát, de nagyon lassan, olyan öregesen megy, mint valami old boy társaság. Szerény nézetünk szerint kár volt a csatársort felforgatni. Rozgonyi mint összekötő szépen bevált, goalképes, új posztján kevesebbet ért. Brillánsul dolgoztak a háttvédek és a kapus.

A támadást Zombor kezdi oly gyilkos irammal, hogy 20 percig odaszögezték Eszéket kapujához. E fásasztó tura eredménye egy goal. Ezután változatos játék következik. Eszék kezd mind sürűbben támadni, de a kitűnő védelem mindent ment. Majd egy kapu előtti kavarodás meghozza a döntő goalt.

A második félidőben Eszék lendületbe jön. A zombori szélsők egy-egy kirándulásra meg futnak az eszéki kapuhoz, de a védelem nagyszerűen leszerel. Egy lendületes, heves támadás megszerzi az eszékiek egyetlen goalját.

Ezután Zombor már csak véd, a tempó gyengül és mire a bíró füttye lezárja a mérkőzést, mindkét csapat erősen pihenni vágy.

Kitűnő az eszéki centercsatár, centerhalf és a balszélső. E győzelem annál értékesebb, mert egy év óta ez az első veresége Eszéknek és egy év alatt mindössze 2 goalt kaptak — azt is tőlünk. Gratulálunk a fiuknak!

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül a zombori M. T. E. néhány tagjának sportszerűtlen, izléstelen viselkedését. Azt hisszük, a Z. S. E. elég kollegiálisan kezeli ügyeit. Pályát ad mérkőzéseire, kiváló tagjai használhatják trainingre. Azért, hogy footballban megraktuk, ez nem a S. E. bűne, hanem a M. T. E. hibája. Tessék komolyan dolgozni és akkor meg lesz az eredmény.

Augusztus 15. Zombori Legényegylet — Z. M. T. E. A mérkőzést a legényegylet jóképességű csapata nyeri meg 4 : 1 arányban.

A M. T. E. football sportját már csak egy erélyes reorganizáció, egy erős kéz, rendszeres munka mentheti meg a bukástól. Talán javukra lenne, ha neveznének az őszi bajnoki mérkőzésre. Komoly, erős ellenfelektől sokat tanulhatnának. Kitartás uraim! Munkára!

A vasárnapi footballmérkőzés előtt atletikai versenyt rendezett a Z. S. E., melyen szép eredményeket értek el versenyzőink.

I. 100 m. síkfutás. 1. Haméder Péter, 2. Gergurov Szilárd, 2 méterrel nyerve.

II. Súlydobás. 1. Kacsvinszky Géza 10 m. 69 cm. 2. Haméder Péter 9 m. 97 cm. 3. Gergurov Szilárd 9 m. 31 cm.

III. Távugrás. 1. Haméder Péter 6 m. 3 cm. 2. Rác Gy.

Hirek. F. hó 20-án (szerdán) d. u. 5 órakor a Z. S. E. a szabadkai T. K. I. csapatával mérkőzik. E mérkőzés előtt a zombori Pannonia football klub mérkőzik Militicsessel 3 órakor. A két mérkőzés között atletikai verseny fél 5 órai kezdettel.

slj.

HIRDETÉSEK.

Olcsó új ház

nagyon kedvező feltétellel elköltözés miatt eladó Árok-utca II/a sz. 6-2 alatt. Érdeklődők forduljanak Szeged Butoriparosok szövetkezetéhez.

Teljes ellátás

zongora és fürdőszoba használatl kapható diák részére izraelita főhivatalnoknál. Ajánlatok küldendők „A. F. 120” jelige alatt a kiadóba.

1802/1913. szám.

Árverési hirdetmény

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1911. évi 11212, 12210. számú végzése következtében dr. Guttman Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Zombori hengermalom javára 2500, 800 korona s járuléka erejéig 1911. évi november hó 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 4000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: hintó és lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1913 évi Pk. 2012. sz. végzése folytán 800 kor. hát. tökekövetelés, ennek 1911. évi augusztus hó 31. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 373 kor 48 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszközzésére 1913. évi szeptember hó 13. napjának d. e. 9^{1/2} órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1913. évi augusztus hó 8-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

1890/1913. szám.

Hirdetmény.

Nádálja község előljárósága közhírré teszi, miszerint a község mint erkölcsi testület és a közbirtokosság tulajdonát képező vadászati jog az 1883. évi XX. t. c. 3. §-ában foglaltak értelmében Nádálja község tanácsstermében 1913. évi augusztus hó 29-én tartandó nyilvános szóbeli árverésen 1914. évi február hó 1-től 1920. évi január hó 31-ig terjedő hat évi időtartamra a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor betekinthezők.

Nádálján, 1913. évi augusztus hó 11-én.

KEKEZOVICH ISTVÁN,

jegyző.

KOSZTITY MILÁN,

bíró.

2-2

1881/1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. ker. kir. járásbíró 1912 évi Sp. V. 1416. számú végzése következtében dr. Gál Rezső zombori ügyvéd által képviselt Monasterly és Kuzmik javára 678 korona s járuléka erejéig 1912. évi december hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak és hintók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1913 évi Pk. 1988. sz. végzése folytán 678 korona tökekövetelés, ennek 1912. évi augusztus hó 2. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 150 kor 72 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Eötvös József-körut 25. leendő eszközzésére 1913 évi szeptember hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1913. évi augusztus hó 9-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Egy teljesen jó karban levő Wertheimpénzszekrény eladó. Bővebbet a kiadó :-: hivatalban. :-:

Hirdetmény.

A zombor-zsarkováci szerb földmivelők szövetkezete felszámolás alatt cég felszámolói közhírré teszik, hogy a szövetkezet felszámolása a 11591/P. 1906. sz. végzés értelmében kimondott.

Felhivatnak ennél fogva a szövetkezet hitelezői, hogy jelen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számított 6 hónap alatt követeléseikkel a felszámolóknál jelentsék be.

Zombor, 1913. augusztus hó 15-én.

A felszámolók.

3-2